

Savivaldybių žinios

LIETUVOS SAVIVALDYBIŲ ASOCIACIJA

Nr. 32 (701)

2014 m. gruodžio 6 d.
Kaina 2,25 Lt / 0,65 euro cento
Išėina šeštadieniais

Akmenė – tarp geriausiųjų _____ 4 p.

Geriausio Vakarų Lietuvoje įgyvendinto projekto apdovanojimas atiteko Akmenei už Naujosios Akmenės senamiesčio sutvarkymą

Palangoje apdovanoti geriausi Vakarų Lietuvoje įgyvendinti projektai pagal Vidaus reikalų ministerijos administruojamas Sanglaudos skatinimo veiksmų programos priemonės. Nominacijos „Geriausias Vakarų Lietuvoje įgyvendintas projektas pagal priemonę „Probleminių teritorijų plėtra“ laureatu tapo Akmenės rajono savivaldybėje įgyvendintas „Naujosios Akmenės senamiesčio gyvenamosios aplinkos sutvarkymo projektas“. Apdovanojimo ceremonijoje prizą priėmė rajono meras Vitalijus Mitrofanovas

Renovacijos proveržis

Apdovanotos aktyviausiai Daugiabučių namų atnaujinimo programoje dalyvavusios savivaldybės _____ 8 p.

Anykščius valdo meras-botanikas-rašytojas

Štrichai rajono mero Sigučio Obelevičiaus portretui _____ 9 p.

Lazdijuose įteikti „Auksiniai feniksai“

Kam ir už ką jie atiteko šiemet _____ 16 p.

Prieš Kalėdas – priverstinis mėšėdis

Žurnalisto Antano Anskaičio ūkiškas žvilgsnis į kiaulių marą _____ 23 p.

AKMENĖ – TARP GERIAUSIŲJŲ

Igyvendinus senamiesčio gyvenamosios aplinkos sutvarkymo projektą atnaujinta visa Nepriklausomybės alėja, kurioje stovi paminklas Naujosios Akmenės statytojui ir šie Kultūros rūmai

Jolanta Šiurkuvienė, Julija Sejavičienė

Palangoje apdovanoti geriausi Vakarų Lietuvoje įgyvendinti projektai pagal Vidaus reikalų ministerijos administruojamas Sanglaudos skatinimo veiksmų programos priemonės.

Nominacijos „Geriausias Vakarų Lietuvoje įgyvendintas projektas pagal priemonę „Probleminių teritorijų plėtra“ laureatu tapo Akmenės rajono savivaldybėje įgyvendintas „Naujosios Akmenės senamiesčio gyvenamosios aplinkos sutvarkymo projektas“. Apdovanojimo ceremonijoje dalyvavo ir prizą priėmė rajono meras Vitalijus Mitrofanovas ir savivaldybės administracijos Strateginio planavimo ir investicijų skyriaus vedėja Daiva Tušienė.

AKMENĖS RAJONO MERAS VITALIJUS MITROFANOVAS

Šeštus metus dirbu savivaldybės meru, tikrai suvokiu, kokiais keliais ateina investicijos, ko reikia formuojant biudžetą. Anksčiau buvo juokaujama, kad norėdamas gauti pinigų į Maskvą turi važiuoti su dešromis. Dabar į ministerijas turi važiuoti su idėjomis, su projektais, argumentais, visa tai apginti, ir tik tada gausi lėšų. Šalyje yra 60 sa-

vivaldybių, o aktyvių merų, kurie tariai Seime, Vyriausybėje, ministerijose, gal kokie 20. Nelengvai gauta lėšų Vaikų globos namų, Socialinių paslaugų namų patalpoms sutvarkyti, bibliotekai, ligoninei, daugiabučiams namams atnaujinti. Rekonstruodami Naujosios Akmenės miesto aikštę susidūrėme su problema, iš kur gauti lėšų žiedinei sankryžai įrengti. Reikėjo Valstybinei kelių direkcijai įrodinėti, kad žiedinė sankryža būtina, ir pavyko gauti 1,2 mln. Lt jai įrengti. Labai daug pastangų dėjome, kad atplauktų lėšos bibliotekos pastatui įrengti. Apmaudu, kad 2,5 mln. Lt nesugebėjome šiemet įsisavinti, nes apgavo darbų rangovas, su kuriuo gali tekti bylinėtis teismuose. Tikimės, kad tuos milijonus Kultūros ministerija atiduos kitais metais. Be ministerijų, kuriose retą savaitę neapsilankome, nuolat žvalgomės lėšų iš kultūros, sporto rėmimo fondų.

SAVIVALDYBĖS ADMINISTRACIJOS DIREKTORIUS APOLINARAS NICIUS

2015 m. bus užbaigta daug objektų, pradėtų prieš metus ar anksčiau. Įgyvendinus senamiesčio gyvenamosios aplinkos sutvar-

Po dalykinės renginio dalies buvo apdovanoti verslininkai ir jaunimo verslo idėjų konkurso nugalėtojai, kurie nusifotografavo su ministru ir savivaldybės vadovais

kymo projektą atnaujinta visa Nepriklausomybės gatvė, kuri dabar jau žinoma ir šalyje. Į pabaigą artėja V. Kudirkos gatvės namų atnaujinimas. Finišo tiesiojoje yra pagrindinės L. Petravičiaus aikštės rekonstrukcijos darbai. Būsime liudininkai, kaip mūsų akyse per trumpą laiką gražiai keičiasi rajono centras. Sovietmečiu statyti namai pilki, aptriušę. Rajono taryba patvirtino atnaujinamų namų spalvinę gamą. Netrukus pamatysime, ką reiškia namų spalvinimas. Svarbiausi daugiabučių namų atnaujinimo esmė ir tikslas – sumažinti būsto šildymui skiriamas lėšas. Gyventojai už šildymą tikrai mokės mažiau. Be jau atnaujinamų daugiabučių gyvenamųjų namų Naujojoje Akmenėje, Akmenėje, Ventoje ir Papilėje, planuojame pradėti dar apie 30 daugiabučių namų atnaujinimą. Kitais metais akys taip pat pasidžiaugs atnaujinta Akmenės miesto aikšte, Ventos miesto centrine dalimi. Tie, kurie važiuo pro Papilę, matė, kaip gražiai ir skoningai sutvarkyta erdvė prie Simono Daukanto paminklo, kaip atrodo iš praeities prikeltas Paragių dvaras.

2014–2020 m. ES investicijos bus daugiau orientuojamos ne į gyvenamosios aplinkos tvarkymą, o į darbo vietų kūrimo darbus. Savivaldybė darbo vietų nekuria, bet mes stengiamės sukurti tokias sąlygas, kad galėtų kurtis verslo įmonės, operatyviai sutvarkome dokumentus, pasirūpiname įrengti kelius, apšvietimą. Svarbus uždavinys sutvarkyti vandens tiekimo ir nuotekų surinkimo tinklus. Tam gausime per 7 mln. Lt. Vandens tiekimo ir nuotekų šalinimo tinklas pasieks ir tuos taškus Naujojoje Akmenėje, Akmenėje, Sablauskiuose ir kitur, kur jo iki šiol nebuvo.

VERSLO DIENĄ – SVEIKINIMAI IR SUSITIKIMAI

Po tokios geros žinios iš Palangos Naujosios Akmenės kultūros rūmuose įvyko tradicinis renginys – Verslo diena. Šia proga Akmenės krašte su darbo vizitu lankėsi ūkio ministras Evaldas Gustas ir kiti šios ministerijos atstovai. Jie apžiūrėjo didžiausias, sėkmingai rajone dirbančias įmones.

Rajono situacijos vertinimą ministras E. Gustas pateikė susitikime su verslininkais, įvykusiame Naujosios Akmenės kultūros rūmuose. „Akmenės rajonas išsiskiria stipria statybinių medžiagų gamybos pramone, rajono transporto infrastruktūra yra patogi gamybai, skirtai Baltijos šalių regionui plėtoti, taip pat eksportui per Klaipėdos uostą. Turizmo sektoriaus plėtra regione taip pat galima dėl čia esančių gamtos saugos objektų“, – sakė ministras. Susitikime jis paminėjo ir investicinės aplinkos Akmenės rajone privalumus: „Rajone sąlygiškai nebrangus nekilnojamas turtas, o darbo išlaidos mažesnės už šalies vidurkį. Investicinę aplinką galėtų pagerinti įsteigta Akmenės laisvoji ekonominė zona (LEZ). Šiuo metu ši LEZ dar nėra išvystyta. Tačiau rajone taip pat veikia Ventos miesto šiaurinės dalies pramoninė zona, turinti išvystytą infrastruktūrą. Pramoninėje zonoje taikomos mokesčių lengvatoms investuotojams, kuriantiems darbo vietas, naujai įsisteigusioms įmonėms.“

E. Gusto teigimu, Akmenės rajono silpnosios pusės – ribotos savivaldybės investicinės galimybės projektams bendrai finansuoti ir žmogiškųjų išteklių trūkumas jiems įgyvendinti. Investicinį patrauklumą mažina ir prasta demografinė padėtis.

Pranešimą apie 2014–2020 m. ES paramos laikotarpį iš regiono perspektyvos pateikė Ūkio ministerijos ES paramos koordinavimo departamento Struktūrinės paramos politikos skyriaus vedėja Olga Celova.

Sveikinimo žodį renginio dalyviams tarė ir dovanų renginio šeiminkams įteikė Lietuvos verslo darbdavių konfederacijos generalinis direktorius Danas Arlauskas. Verslo dienoje dalyvavo ir Latvijos Respublikos delegacijos – partneriai iš Dobelės rajono ir iš Aucės savivaldybės.

Po dalykinės renginio dalies buvo apdovanoti verslininkai ir

Rajono situacijos vertinimą ministras E. Gustas (dešinėje) pateikė susitikime su verslininkais, įvykusiame Naujosios Akmenės kultūros rūmuose

Pirmosios vietos laimėtoja gimnazistė Silvija Padervinskaitė sužavėjo komisijos narius verslo idėjos originalumu

jaunimo verslo idėjų konkurso nugalėtojai.

Rajono savivaldybė skyrė apdovanojimus Leono Embavičiaus vairuotojų rengimo įmonei – už stabilią ir sėkmingą verslo plėtrą; MB „Žygotama“ (vadovas Mindaugas Brasas) – už ryžtą kuriant šeimos verslą ir UAB „Akmesa“ (vadovas Rolandas Norvaišas) – už iniciatyvą derinant privatų ir viešąjį interesą.

Akmenės rajono verslininkų asociacija skyrė apdovanojimus UAB „Statotyra“ (vadovas Renatas Želvys) ir UAB „Mersy“ (vadovė Eligija Paulauskienė).

Verslininkus už naudingus bendruomenei ir įdomius projektus apdovanojo Šiaulių apskrities Valstybinės mokesčių inspekcijos Kontrolės departamentas, Šiaulių teritorinė darbo birža, Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos Mažeikių skyrius ir kt.

Lapkričio mėn. Akmenės rajono savivaldybėje vyko jaunimo verslo idėjų konkursas. Konkurse dalyvavo rajono mokyklų moksleiviai. Jaunimo verslo idėjas vertinusiai komisijai buvo pateikta 13 nuostabių verslo idėjų. Verslo dieną bene daugiausia plovimų sulaukė pirmosios vietos laimėtoja iš Akmenės gimnazijos Silvija Padervinskaitė, kuri sužavėjo komisijos narius verslo idėjos originalumu. Ji pristatė bioplasto sėklų juosteles, tinkamas daržininkystei ir sodininkystei.

LAZDIJUOSE ĮTEIKTI „AUKSINIAI FENIKSAI“

Neringa Rasiulienė

Gausus būrys Lietuvos kultūros centrų asociacijos narių, kultūros centrų vadovų, atvykusių iš visos Lietuvos, rėmėjai ir politikai, Kultūros ministerijos atstovai bei kiti garbingi svečiai susirinko į Lazdijų kultūros centrą stebėti iškilmingos apdovanojimų ceremonijos

Aukšinis feniksas savo galingais sparnais Lietuvos kultūros padangėje suplasnojo jau trečiąjį kartą. Lapkričio 28 d. Lazdijų kultūros centre buvo įteikti Lietuvos kultūros centrų asociacijos apdovanojimai „Aukšinis feniksas“ – didžiausias Lietuvos kultūros centrų asociacijos ir vienas reikšmingiausių visos šalies apdovanojimų kultūros srityje. Jis skirtas pagerbti daugiausia prisidėjusiems kuriant šalies kultūrą, ją saugant, tobulinant ir viešinant, vystant jos plėtrą bei kultūros centrų sistemą.

Gausus būrys Lietuvos kultūros centrų asociacijos narių, kultūros centrų vadovų, atvykusių iš visos Lietuvos, rėmėjai ir politikai, Kultūros ministerijos atstovai bei kiti garbingi svečiai susirinko į Lazdijų kultūros centrą stebėti iškilmingos apdovanojimų ceremonijos. Renginį praturtino subtili Lazdijų kultūros centro saviveiklininkų ir profesionalių Lietuvos dainininkų, šokėjų bei muzikantų meninė programa.

Šiemet į penkias garbingas „Aukšinio fenikso“ nominacijas pretendavo daugiau nei penkiasdešimt pretendentų. Penkiose nominacijose rungėsi: geriausio vadovo – 7, politiko – 9, kūrėjo – 16, rėmėjo – 6, partnerio – 8 pretendentai, kuriuos galėjo siūlyti šalies kultūros centrai, jų filialai, skyriai ar padaliniai, taip pat savivaldybės, įvairios asociacijos, nacionalinės institucijos, bendruomenės, meno mėgėjų kolektyvai ar pavieniai fiziniai asmenys. Surengti trečiuosius „Aukšinio fenikso“ apdovanojimus Lazdijų kultūros centrui teko garbė ir atsakomybė, kai šio centro direktorius Arūnas Sujeta praėjusiais metais tapo „Aukšinio fenikso“ nominacijos „Geriausias metų kultūros centro vadovas“ laureatu. Taigi pernai džiaugėsi solidžiu laimėjimu, šiemet lazdijiškiai galėjo džiugauti, kad turėjo ypatingą kultūros dieną. Lazdijų rajono meras Artūras Margelis įteikė dovaną – „Svajonių gaudyklę“ Lietuvos kultūros centrų asociacijos vadovui Romui Matuliui. Pasak mero, „kiekvienas esame kultūros dalis, tad teišsipildo ateinančiais metais mūsų dvasinės svajonės“.

„AUKSINIŲ FENIKSŲ 2014“ LAUREATAI

„Geriausias metų kultūros ir meno kūrėjas“

Remigijus Vilyš – Lietuvos kultūros tarybos narys, Lietuvos dainų šventės orkestrų dalies „Vario audra“ vyriausiasis meno vadovas, programų kūrėjas, Lietuvos atstovas Europos Brass Band asociacijoje, tarptautinių pučiamųjų instrumentų orkestrų vertinimo komisijos narys. Lietuvos pučiamųjų instrumentų orkestrų čempionato idėjos autorius, iniciatorius ir vadovas. Tarptautinių orkestrų atlikėjų meistriško kursų organizatorius ir lektorius. Organizuoja ir vykdo masinio ir kamerinio pobūdžio bei respublikinius meno renginius Panevėžio rajone ir Lietuvoje, seminarus bei tarptautinius projektus su partneriais iš Prancūzijos, Kanados, Latvijos, Estijos, Nyderlandų, Didžiosios Britanijos. Panevėžio rajono jungtinio vaikų ir jaunimo varinių pučiamųjų instrumentų orkestro „Aukštyn“ meno vadovas ir dirigentas, o su šiuo kolektyvu ir „Aukso paukštės“ laimėtojas. „Aukšinių feniksą“ meno kūrėjui įteikė Seimo narys, Lietuvos nacionalinės premijos laureatas profesorius Vytautas Juozapaitis.

„Metų kultūros politikas“

Alvydas Katinas – Utenos rajono meras, poetas, Lietuvos rašytojų sąjungos narys, visuomenės veikėjas. 2013 m. geriausias Lietuvos meras. „Lietuvos šviesuolis 2014“. Lietuvos edukologijos universiteto Alumni klubo valdybos narys. 2014 m. gavo Aukščiausios Varšuvos literatūros laurų kapitulos Aukšinių literatūros laurų apdovanojimą. Mero iniciatyva įsteigta rajono meno ir kultūros premija, kasmet paskelbianti tris laureatus, tarp kurių jau yra ne vienas kultūros darbuotojas. 2012 m. įsteigta kasmetinė Utenos rajono Mero premija už kūrėjų, gyvenančių ir dirbančių Lietuvos periferijoje, vienijimą, ženklią visuomeninę- literatūrinę veiklą, darbą su jaunaisiais literatais ir ryškiausią publikaciją kasmetiniame aukštaičių – žemaičių

poezijos almanache „Atokios stotys“. Meras visada palaiko Kultūros centro iniciatyvas, rūpinasi, kad mėgėjų meno kolektyvai geriausiomis sąlygomis dalyvautų Lietuvos dainų šventėse, finansiškai remia įvairius renginius, šventes, mėgėjų meno kolektyvus, jų išvykas į šalies ir užsienio festivalius Italijoje, Ispanijoje, Graikijoje, Turkijoje, Prancūzijoje. „Aukšinių feniksą“ geriausiam metų politikui įteikė 2013 m. „Aukšinio fenikso“ geriausio metų politikio nominacijos laureatė – Birštono savivaldybės merė Nijolė Dirginčienė.

„Geriausias metų kultūros centro partneris“

Lietuvos šaulių sąjungos Žemaitijos šaulių 8-oji rinktinė, kurios vadas Julius Svirušis. Žemaitijos 8-oji rinktinė – ypač svarbi, iniciatyvi, nuoširdi, atsakinga partnerė ir pirmoji pagalbininkė Telšių rajono savivaldybėje rengiant valstybinių švenčių, įžymių istorinių datų paminėjimus, įvairaus pobūdžio masinius renginius ir rajonui bei valstybei svarbius įvykius. Ši organizacija, aktyviai skatinanti bendruomeniškumą, pilietiškumą, puoselėjanti etninę kultūrą, propaguojanti sveiką gyvenseną, sportą, tai yra visa, ko šiandien reikia turiningam ir laimingam gyvenimui Lietuvoje. Apdovanojimą įteikė plk. ltn. Rimantas Jarmalavičius, Lietuvos Respublikos gynybos atašė Lenkijoje, Čekijos, Kroatijos, Vengrijos, Slovakijos ir Slovėnijos respublikoms.

„Metų kultūros mecenatas ar rėmėjas“

UAB „Mars Lietuva“, kuriai vadovauja Aušra Žemaitienė (šiai įmonei atstovavo korporacinių reikalų vadovas Baltijos šalims Mindaugas Rupšys). „Mars Lietuva“ nuolat remia Gargždų kultūros centro renginius, kitas kultūros, visuomenines, socialines organizacijas. Bendrovės paramos sulaukia apie 30 Klaipėdos rajono įstaigų. Bendra paramos suma – daugiau kaip 100 tūkst. Lt. Ši bendrovė inicijuoja ir su partneriais įgyvendina gyvūnų globos, apsaugos ir sveikatinimo projektus, skatina savanorystę. Nuo 1999-ųjų finansiškai rūpinasi Gargždų miesto Kalėdų eglės įžiebimo švente, jau devynerius metus finansiškai prisideda prie kultūros centro rengiamo vaikų ir jaunimo kultūros, sporto ir meno festivalio „O mes – vaikai, o mes – pasaulis“, remia miesto gimtadienį, mėgėjų meno kolektyvų gastroles į užsienį ir savo produkcija nuolat pradžiugina organizuojamų akcijų bei renginių dalyvius. Feniksą laureatui įteikė Kultūros ministerijos viceministrė Agneta Lobačevskytė.

„Geriausias metų kultūros centro vadovas“

Virginijus Bartušis – Tauragės kultūros centro vadovas. Kultūros srityje dirba nuo 1984 m., 2009 m. paskirtas kultūros centro vadovu. Ilgus metus vadovavo dainų ir šokių ansamblio „Jūra“ kapelai, šiuo metu minėto ansamblio meno vadovas. Daug metų dirbo Tauragės rajono muzikos mokykloje mokytoju ir pučiamųjų orkestro vadovu. Jo vadovaujami kolektyvai surengė daug įsimintinų koncertų Tauragėje, Lietuvoje ir užsienyje. Jo iniciatyva atgaivintas Kultūros centro meno kolektyvas – pučiamųjų orkestras. V. Bartušiu vadovaujant 2011 m. Tauragės kultūros centras aukščiausioje kategorijoje pripažintas geriausiu kultūros centru Lietuvoje. V. Bartušis yra daugelio rajono renginių vedėjas, režisierius, šiais metais vykusios pasaulio lietuvių dainų šventės „Čia – mano namai“ dainų ir šokių ansamblių vakaro „Krantai Nemunėlio“ dirigentas. „Aukšinių feniksą“ geriausiam metų kultūros centro vadovui įteikė Lietuvos liaudies kultūros centro direktorius Saulius Liausa. Laureato pasveikinti atvyko gausi delegacija, vadovaujama pirmojo „Metų kultūros politikos“ Tauragės rajono mero Prano Petrošiaus.

„Aukšinių feniksų 2014“ laureatai (iš kairės) M. Rupšys, R. Vilys, V. Bartušis, J. Svirušis ir A. Katinas

Lazdijų rajono meras Artūras Margelis įteikė dovaną – „Svajonių gaudyklę“ Lietuvos kultūros centrų asociacijos vadovui Romui Matuliui

IŠRINKTAS ASOCIACIJOS PREZIDENTAS

Gintautas Vaitkevičius

Seirijuose, Lazdijų rajone, vyko Lietuvos kultūros centrų asociacijos ataskaitinė-rinkiminė konferencija. Asociacija vienija 140 šalies kultūros centrų ir daugiau nei 400 jų filialų, padalinių arba skyrių. Ši jau dvylika metų veikianti organizacija jungia beveik 4000 šalies kultūros centrų darbuotojų ir per 70 tūkst. mėgėjų meno kolektyvų dalyvių bei kultūros savanorių.

Konferencijoje ateinančių ketverių metų kadencijai buvo renkama Lietuvos kultūros centrų asociacijos taryba ir prezidentas. Asociacijos prezidentu vienbalsiai vėl išrinktas Plungės kultūros centro direktorius Romas Matulis.

R. Matulis, be gausybės meninės veiklos įvertinimų, yra apdovanotas dviem vyriausybėmis premijomis: „Už aktyvią ir kūrybingą veiklą kultūros centre“ ir „Už geriausiai šalyje rengiamus ir vykdomus vaikų ir jaunimo kultūrinės edukacijos projektus“. Jis pripažintas geriausiu apskrities kultūros darbuotoju ir vienintelis iš regioninės kultūros kūrėjų apdovanotas aukščiausiu Kultūros ministerijos apdovanojimu Aukso žvaigžde – garbės ženklu „Nešk savo šviesą ir tikėk“.

Po konferencijos Lazdijų kultūros centre vykusioje „Aukšinio fenikso“ iškilmingoje įteikimo ceremonijoje R. Matulį perrinkimo į garbingas ir atsakingas pareigas proga sveikino Seimo nariai, Vyriausybės atstovai, rajonų merai ir savivaldybių administracijų vadovai, kiti garbingi vakaro svečiai.

SAVIVALDYBĖS PASITINKA ARTĖJANČIAS KALĖDAS

MARIJAMPOLĖ

„SAUGIAUSIA LIETUVOS EGLĖ“

Aurelija Baniulaitienė, Danguolė Micutienė

12 metrų eglė, papuošta keliais tūkstančiais atšvaitų, jau sumontuota Marijampolės aikštėje. Neįprastos žaliaskarės kūrėjas – žinomas Lietuvos scenografas Marius Puskunigis (**nuotr.**). Po švenčių, per Tris karalius, eglės papuošimai – atšvaitai bus išdalinti Marijampolės savivaldybės mokiniams.

Eglė papuošta 2760 margaspalvių atšvaitų. Kaip tik tiek vaikų pirmos iki penktos klasės mokosi Marijampolėje ir jos apylinkėse. „Pagalvojome, kad vaikams po švenčių nešioti tokius atšvaitus bus ir saugu, ir smagu, nes primins gražiausias metų šventes“, – sako Marijampolės savivaldybės meras Vidmantas Brazys.

Originalią idėją Marijampolės savivaldybei pasiūlė tarptautinė autobusų kompanija, kuriai itin svarbu pėsčiųjų saugumas gatvėse. Marijampolė - tranzitinis Lietuvos miestas, ir čia per savaitę vien ECOLINES autobusų pravažiuoja apie pusšimtį. „Džiugu, kad Marijampolės savivaldybės vadovai įvertino mūsų pasiūlymą statyti „Saugiausią Lietuvos eglę“, nes tai ne tik patraukli eglės idėja, bet ir svarbus socialinės atsakomybės žingsnis“, – teigia ECOLINES Lietuvoje vadovas Remigijus Dvareckas.

Eglės meninio apipavidalinimo vykdytoji M. Puskunigijui įgyvendinti šį projektą patiko dėl originalios idėjos ir pasirinktos eglei statyti vietas. „Taip jau yra, kad dažniausiai tenka kurti didmiesčiuose, kur nustebinti žmones sunkoka, todėl dirbti Marijampolėje išties malonu, nes jaučiu ir padidintą dėmesį, ir geras aplinkinių emocijas“, – įspūdziais dalijosi menininkas.

Marijampolės savivaldybės administracija paskelbė Kalėdinės aplinkos kūrimo konkursą, kuriame pakvietė aktyviai dalyvauti įmones, įstaigas ir organizacijas, individualių namų savininkus, daugiabučių namų gyventojus ir bendrijas, gyventojų bendruomenes. Konkursas prasidėjo lapkričio 26 d. ir tęsis iki 2015 m. sausio 6 d. Laukiant Trijų karalių šventės bus įvertinti ir išrinkti gražiausiai, originaliausiai, estetiškiausiai ir išradingiausiai papuošti objektai kiekvienoje dalyvių grupėje. Nugalėtojų laukia savivaldybės vadovų padėkos ir dovanos.

PALANGA

SUTIKTI ŠVENTES KVIĘČIA DIDŽIAUSIAS ŠALYJE KALĖDŲ SENIS

Jurgita Vanağė

Palanga žiėbė miesto eglę, kartu pasidabindama išskirtiniu šventiniu atributu – didžiausiu Kalėdų Seniu Lietuvoje. Pripažinęs, kad didžiausias šalies kurortas yra tinkamai pasirengęs artėjančioms žiemos šventėms, Kalėdų Senis pažadėjo Palangoje apsisotiti ilgesniam laikui. Įsikūręs Birutės parke, ties centriniais jėjimo vartais esančiame Sodininko namelyje, Kalėdų Senis visą mėnesį savo laikinuose namuose lauks svečių.

Palangiškius ir kurorto svečius pasveikino ir miesto meras Šarūnas Vaitkus su šeima. Meras kartu su Kalėdų Seniu žiėbė kurorto Kalėdų eglę.

Savo išvaizda visoje šalyje išskirtinė Palangos eglė, kaip ir praėjusiais metais, yra muzikuojanti. Populiariausias pasaulio kalėdines melodijas gros ir pagal muziką mirksėdama lempučių Palangos eglė „šoks“ kiekvieną savaitgalio vakarą. Grojaraštis kaskart bus atnaujinamas.

Žiėbdama miesto eglę Palanga pradėjo tradicinį festivalį „Kalėdų šviesos miestas“, visą mėnesį šventiniais renginiais džiuginsiantį tiek palangiškius, tiek kurorto svečius. Išskirtinis dėmesys, kaip ir kasmet, skiriamas šventiniam Palangos apšvietimui – kurorto gatves, aikštes ir skverus jau papuošė unikalūs, šalyje dar nematyti šviečiantys kalėdiniai akcentai.

DRUSKININKAI

KALĖDINĖS SOCIALINĖS PARAMOS PROGRAMAI – DAUGIAU LĖŠŲ

Ramunė Šeštokiėnė

Druskininkų savivaldybės taryba patvirtino Druskininkų savivaldybės 2014 m. Kalėdinę socialinės paramos teikimo programą. Šiai programai įgyvendinti skirta 25 tūkst. Lt, tai yra 5 tūkst. Lt daugiau nei pernai. Pagrindiniai programos vykdytojai Druskininkų savivaldybės Socialinių paslaugų centras ir Druskininkų kultūros centras kartu su Druskininkų savivaldybės seniūnijomis, kaimo bendruomenėmis, nevyriausybinėmis organizacijomis organizuos Kalėdų renginius, kuriuose vaikams Kalėdų Senelis įteiks dovanėles ir palinkės Kalėdų stebuklą. Ši Druskininkų savivaldybės Kalėdinės socialinės paramos teikimo programa yra tradicinė. Kaip teigė Druskininkų savivaldybės administracijos direktoriaus pavaduotoja Violeta Grigorienė, programa orientuota į labiausiai pažeidžiamus ir nepasiturinčius savivaldybės gyventojus. „Aplankome ir tuos druskininkiečius, kurie gyvena kitų savivaldybių globos namuose. Jie mums rūpi kaip mūsų bendruomenės nariai. Žmonės laukia tokių susitikimų, džiaugiasi, kad jų nepamirštame“, – sakė V. Grigorienė.

Programoje numatyta Kalėdų renginys miesto bendruomenei, neįgaliųjų susitikimas ir šventiniai pietūs, Vaikų dienos centrų renginiai vaikams ir jų šeimos nariams, Kalėdų renginiai vaikams seniūnijoje ir bendruomenėse; dovanėlių dalijimas nepasiturinčių šeimų ir neįgaliems vaikams; neįgaliųjų ir senelių lankymas namuose ir globos įstaigose.

V. Grigorienė: „Iš programai skirtų lėšų sukursime šventę tiems, kuriems labiausiai reikia žmogiškosios šilumos ir dėmesio.“

ŠVENČIONYS

SU „IŠSIPILDYMO AKCIJA“ ŽIĖBTA IR KALĖDŲ EGLĖ

Irena Pauliukevičienė

Šiais metais Kalėdų eglės žiėbimo šventė buvo ypatinga, nes Šven-

čionys kartu su visa Lietuva jungėsi prie TV3 rengiamos „Išsipildymo akcijos“. Vedėjai Eglė Kernagytė ir dr. Alvydas Unikauskas pristatė akcijos tikslus ir „Išsipildymo akcijos“ simbolį – arkluką – įteikė rajono merui Vytautui Vigeliui. Paskui rajono meras įžiebė Švenčionių miesto ir rajono pagrindinę eglę. Prie įžiebtos eglės susirinkusiems dainavo Martynas Kavaliauskas. Šventę vainikavo Švenčionijos labdaros ir paramos fondo dovanotas lazerių reginys.

TV3 vedėjai dr. A. Unikauskas, E. Kernagytė ir rajono meras V. Vigelis sveikina rajono žmones ir visą Lietuvą

KAUNAS

DEBESŲ EGLĖ SUŽIBO ĮVAIRIOMIS SPALVOMIS

Arnoldas Bukelis

Kauno rotušės aikštėje įžiebus pagrindinę miesto Kalėdų eglutę, Kauno dangų papuošė įspūdingo grožio fejerverkai. Debesų eglės įžiebimo šventę pritraukė tūkstančius kauniečių ir miesto svečių. Šventės dalyvius tradiciškai pasveikino Kauno miesto ir Vestfoldo apskrities (Norvegija) merai.

„Tikiuosi, kad ši Kalėdų pasaka mus suvienys, nuteiks geriems darbams. Linkiu, kad šiluma skleistųsi ne tik jūsų namuose, bet ir visame mieste“, - kauniečius sveikino miesto meras Andrius Kupčinskas.

Vestfoldą ir Kauną sieja jau 22 metus trunkanti draugystė. Eglutės įžiebimo šventė buvo susijusi su debesų tematika, o jos metu ant scenos pasirodė dainininkai Edgaras Lubys ir Liepa Mondeikaitė, Kauno burgundiškasis choras ir KTU akademinis choras „Jaunystė“, kiti atlikėjai.

Praėjusį sekmadienio rytą eglutę apžiūrėjo ir Lietuvos Prezidentė Dalia Grybauskaitė. Prezidentė pasidžiaugė gražia eglute ir pagyrė jos kūrėjos už išradingumą ir originalumą.

VILNIUS

ROTUŠĖJE - 12-OJI TARPTAUTINĖ KALĖDINĖ LABDAROS MUGĖ

Vilniaus rotušėje vyko dvyliktoji Tarptautinė kalėdinė labdaros mugė, kurioje lankėsi daug garbingų svečių – Jo Ekscelencija Lietuvos Prezidentas Valdas Adamkus su žmona Alma (*nuotr.*), užsienio šalių ambasadoriai.

„Džiugu, kad kiekvienais metais visi dalyviai nori vis labiau nustebinti kuo nors ypatingu. Vilniečiai laukia šios mugės, džiaugiasi galimybe padėti kitiems. Juk Vilnius angelų miestas, ir čia jie skraido labai žemai. Visi gražiausi dalykai yra nematomi, neliečiami, jie jaučiami“, - sakė Vilniaus meras.

Mugėje buvo galima įsigyti Lietuvoje reziduojančių užsienio šalių ambasadorių žmonių, ambasadų darbuotojų, visuomeninių organizacijų atstovų pagamintų rankdarbių, papuošalų, saldumynų. Joje dalyvavo daugiau nei 30 pasaulio šalių ir tarptautinių mokyklų.

Renginį pristatė Tarptautinė Vilniaus moterų asociacija, padedant Airijos, Armėnijos, Austrijos, Azerbaidžano, Baltarusijos, Čekijos, Danijos, Estijos, Gruzijos, Indijos, Irano, Ispanijos, Italijos ir kitų šalių bendruomenių savanoriais.

Įžiebta Rotušės eglė papuošta muzikos ženklais ir skirta M. K. Čiurlionio 140-osioms gimimo metinėms. Atidarytas aikštės Kalėdų miestelis,

kuriame savo šalių tradicijas, kulinarijos paveldą pristatė 34 valstybės ir bendruomenės, penkios tarptautinės Vilniaus mokyklos.

Viešųjų ryšių skyriaus inf.

ALYTAUS RAJONAS

SUŽIBS VIENUOLIKA EGLUČIŲ

Vitana Bručienė

Alytaus rajone prasidėjo advento ir Kalėdų renginiai, vakaronės, edukaciniai užsiėmimai, kuriuos rengia seniūnijos, bendruomenės, kultūros namai, mokyklos. Rajone numatyta įžiebti ne mažiau kaip vienuolika Kalėdų eglučių. Pirmoji sužibo Butrimonyse dar lapkričio pabaigoje. Šventinio eglutės įžiebimo renginyje Butrimonių aikštėje parodytas muzikinis vaidinimas „Pelenė“.

Gražiausių, šilčiausių švenčių visiems linkėjo Seimo narys Raimundas Markauskas, rajono savivaldybės administracijos direktorius Aurimas Truncė, savivaldybės tarybos narė, Butrimonių bendruomenės „Šviesa“ pirmininkė Zita Lukoševičienė, seniūnas Algirdas Jusas.

Mažuosius šventės dalyvius aplankė Kalėdų Senelis su maišu saldainių. Išsidalijus saldumynus įžiebta eglė, kuri šiais metais papuošta kultūros namų saviveiklininkų pagamintais žaislais iš audinio. Skambant finalinei šventės dainai visi pasigėrėjo spalvingais fejerverkais.

TRAKAI

KALĖDŲ SENELIŲ SOSTINĖS RENGINIAI

Iki 2015 m. sausio 4 d. vyks „Kalėdų Senelių sostinės“ renginiai. Tai unikalūs Trakų miesto - kurortinės vietovės renginys, skirtas vaikams ir suaugusiesiems. Renginių tikslas - Trakus paversti Kalėdų ir Naujųjų metų šeimų pramogų sostine!

Nuo senų laikų daugiakultūriškumu garsėjančiuose legendiniuose Trakuose lankysis Kalėdų Seneliai ir personažai iš įvairių pasaulio šalių. Jie susitiks su mūsų Trakų Nykštuku, pasidalys savo šalių Kalėdų šventimo tradicijomis.

Ketverius metus iš eilės vykstantis renginių ciklas „Trakai – Kalėdų Senelių sostinė“ tapo laukiamiausiu mėnesio trukmės žiemos įvykiu ne tik rajono gyventojams, bet ir svečiams iš Lietuvos ir užsienio. Pirmasis toks renginių ciklas Lietuvoje linksniuojamas ir tarptautiniu lygmeniu – vaikai jau dabar svarsto, ko paprašyti bent vieno iš penkių (Lenkijos, Gruzijos, Estijos, Švedijos, Moldovos) Trakuose apsilankysiančių Kalėdų Senelių. Šiomet renginio organizatoriai žada naujovių – Senelių rezidencija bus įkurta Trakų salos pilies kazematuose, o Trakų Nykštukas visų lauks savo rezidencijoje apžvalgos aikštelėje priešais Trakų salos pilį. Organizatoriai įsitikinę, kad atvykusieji ne tik galės pašėlti su Trakų Nykštuku ir gauti dovanų nuo skirtingų šalių senelių, bet bus nustebinti ir gausiu įvairiausių renginių bei koncertų repertuaru, kurie vyks Trakų salos pilies kieme ir pilies Didžiojoje menėje. Taip pat čia veiks ir kalėdinė mugė.

Trakų turizmo informacijos centro inf.

PANEVĖŽYS

KULTŪROS SOSTINĖS VARDŲ PERDAVIMAS ŽAGAREI

Asta Sarapienė

Gruodžio 12-14 d. „Cido“ arenoje vyks tarptautinė kalėdinė mugė - Kultūros sostinės uždarymas. Lankytojų laukia įspūdingi reginiai: teatralizuotas ledo skulptūrų pjovimas, stingdantis snieguolių reginys, dvylikos užsienio šalių Kalėdų Senelių sveikinimai ir jų palydovų koncertinės programos, dvylikos šalių prekybininkų stendai. Kultūros sostinės projekto uždarymo vainikas - fejerverkai. Gruodžio 12 d. 18 val. bus pastatyta Kultūros sostinės metus simboliškai įprasminianti Ledo skulptūra, o gruodžio 13 d. 18 val. organizuojamos Lietuvos kultūros sostinės vardo perdavimo Žagarei (Joniškio r.) iškilmės.

PRIEŠ KALĖDAS –

PRIVERSTINIS MĖSĖDIS

Antanas Anskaitis

Nuo senovės kiekvienas save gerbian-
tis ūkininkas prieš Kalėdas pasiskersdavo
kiaulę. O laikotarpis nuo Kalėdų iki gavo-
nios buvo vadinamas mėšėdžiu. Per šal-
čius žmonės valgė sočiau, riebiau. Šiomet
skerstuvų laikotarpis paankstintas ir su
prievartos prieskoniu. Mat dėl kiaulių maro
Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos
reikalavimu iki gruodžio 15 d. vadinamojo-
je buferinėje zonoje turės būti paskerstos
visos smulkiųjų augintojų kiaulės. Ta zona
ne tokia ir maža, ji apima daugelį devynių
Rytų Lietuvos rajonų seniūnijų. Suskai-
čiuota – į zoną patekusiose seniūnijose 1,8
tūkst. smulkių ūkininkų augina daugiau
kaip 4,5 tūkst. kiaulių.

Kiaulių maras – pavojinga, nepagydo-
ma užkrečiama liga, platinama šernų,
pernešama neatsargiai besielgiančių žmo-
nių. Vis ateina neramios žinios – tai vienur,
tai kitur miškuose randama nugaišusių
šernų. Vasarą dėl šios pavojingos virusinės
ligos krito Ignalinos rajono Naujojo Daugė-
liškio, Utenos rajono Tauragnų seniūnijų
ūkininkų kiaulės. Nustačius maro židinį
teko sunaikinti net 19 tūkst. Ignalinos raji-
no Rupinskų kaime esančios firmos kiaulių.
Paskutiniaisiais duomenimis, liga vis plinta, jau
užregistruoti 24 židiniai, kur maras nusta-
tytas šernams, ir šeši židiniai, kai užkratas
patvirtintas nugaišusioms kiaulėms.

Pasak Tauragnų seniūno Alvydo Da-
nausko, seniūnijoje dėl maro kirčio pani-
kos nekilo, žmonės pripratę, kad retkarčiais
nugaišta gyvuliai. Tačiau darbo padaugėjo,
ypač seniūnijos žemės ūkio specialistei Zi-
tai Ramoškienei. Teko aplankyti daugelį
gyventojų, ypač tolimesnių kaimų močiu-
tes, paaiškinti apie atslinkusią bėdą, sure-
gistruoti kiaules, kad visi gyventojai galėtų
gauti numatytą valstybės paramą. Panašiai
elgėsi ir daugelio kitų į zoną patekusių se-
niūnijų darbuotojai, juk veterinarijos spe-
cialistų mažai, jie visur negali suspėti.

Kad maro plitimas būtų sustabdytas, tenka pavargti medžiotojams, praretinti
šernų būrius. Visur reikia griežtai laikytis biologinės saugos reikalavimų. Tad ne
tik veterinarijos specialistams, gyvulininkystės kompleksų vadovams, bet ir savival-
dybių žemės ūkio skyrių darbuotojams, seniūnijų žemės ūkio specialistams įvairių
rūpesčių užteks ilgam.

Iki Kalėdų Rytų ir Pietryčių Lietuvos kaimuose nebeliks kiaulių. O ką patarsime,
ką pasiūlysimės žmonėms vietoj jų auginti?

Geriausia būtų laikyti avis. Tai nereiklūs, ramūs gyvuliai. Bet visa bėda, kad
avelės nevislios. Molėtiškiam ūkininkui Giedriui Prapakavičiui reikėjo viso dešim-
tmečio, kol išplėtojo fermą iki 800 ėriavedžių. Taigi kiaulieną pakeisti aviena vargu
ar pavyks. Kas kita broileriai. Daugelis sumanių Suvalkijos kaimų ir miestelių gy-
ventojų pavasarį perka vienadienius mėsinį veislių viščiukus, palesina, palepina
ir po poros mėnesių jau valgo savo paukštieną. 20 broilerių gali duoti mėsos kaip
vidutinis bekonas. Sunkiais pokario metais daug kas kaimuose ir miesteliuose au-
gino triušius. Nors duonos trūko, bet triušiena su raugintais burokėliais ne vieną
sumanesnę šeimą išgelbėjo nuo bado. Pagirtina, kad ir dabar kai kurie ūkininkai
pradeda verstis triušininkyste. Tadas Dzvonus, gyvenantis Kelmės rajono Liolių
miestelyje, augina net 4 tūkst. ilgaausių. Triušininkystė atgyja Klaipėdos krašte, Pa-
nevėžio rajone.

Sovietmečiu buvo kilusi mada miesteliuose, ypač Kauno apylinkėse, auginti
nutrijas. Aštridančiai tada net pašiepdavo: girdi, Garliava pastatyta iš vogtos
kiaulienos ir savos nutrijienos mišinio. Specialistai sako, kad nutrijų mėsa ypač
švelni, delikatesinė, tinkanti vaikams, ligotiems, senyviems žmonėms. Nutrijos
nereiklios, vislios, kasmet susilaukia dviejų vadų po 5–6 jauniklius. Alytaus rajono
verslininkas Šarūnas Micevičius kelis šimtus nutrijų laiko aptvertame 9 arų ploto
sklypelyje su nedidele kūdra. Net narvų nereikia. Vilkaviškietis Jonas Lenkutis į
aptvarą atveža porą šiaudų rulonų, nutrijos pačios įsitaiso guolius.

Sakoma, sumanūs, verslūs žmonės visuomet randa išeitį. Kiaulių išskerdimas
buferinėje apsaugos zonoje – nors priverstinė, bet kartu ir gera proga Rytų Lie-
tuvoje pradėti ūkininkauti naujoviškai, auginti broilerius, antis, žąsis, avis, steigti
triušių, nutrijų fermas. Bet žmonėms reikia ne tik patarti, bet ir padėti: sužinoti, kas
ir kokius gyvūnus norėtų auginti, organizuotai atvežti vienadienių viščiukų, triu-
šiukų, nutrijukų. Šioje srityje išties galėtų daug nuveikti savivaldybių žemės ūkio
specialistai, bendradarbiaudami su Lietkoopsajungos rajonų įmonių darbuotojais.
Tikėkimės, kad po skerstuvų, po sotaus mėšėdžio ateis sumanių darbų metas.

Mečišlovo Ščepavičiaus pieš.